

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

16 тиждень
(17–23.04.2023)

Дата випуску:
25.04.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 16 тижень по Україні

- Регіональне географічне поширення вірусів грипу лишається на рівні минулого тижня, у 6 (24%) регіонах системи рутинного епіднагляду зафіксовано циркуляцію вірусів грипу.

- В обох системах епіднагляду зареєстровано віруси грипу з переважанням типу В: у рутинному епіднагляді частка позитивних знахідок вірусів грипу типу В зросла із 71% до 81,3%, у дозорному — серед пацієнтів із грипopodobними захворюваннями (ГПЗ) зменшилася з 85,7% до 75%. На території країни також продовжують циркулювати віруси SARS-CoV-2, RS-віруси, аденовіруси, риновіруси, метапневмовіруси.

- Триває тенденція до зниження епідемічної активності в Україні: показник захворюваності на ГРВІ включно із новою коронавірусною інфекцією становить 266,3 на 100 000 населення, що на 44,9% менше від епідпорога, визначеного для України, і на 7,7% менше аналогічного показника минулого тижня. Низька інтенсивність епідпроцесу залишається лише в одній області.

- Порівняно з попереднім тижнем у системі рутинного епіднагляду зафіксовано зниження захворюваності на ГРВІ серед дорослих і дітей на 11,5% і 3,6% відповідно. У системі дозорного епіднагляду за ГПЗ, навпаки, серед дорослих і дітей до 17 років показники захворюваності порівняно збільшилися на 14,3% та 21% відповідно.

- Летальних випадків грипу не зареєстровано.

- Тривалість циркуляції вірусів грипу непередбачувана, проте активна вакцинація проти недуги порівняно з минулим тижнем знизилася — за тиждень вакциновано лише 134 осіб.

Резюме з початку сезону по Україні

- Із 3 жовтня 2022 року до 23 квітня 2023-го на ГРВІ перехворіли 3 528 267 (8,6%) осіб, що на 43,4% менше аналогічного періоду сезону 2021–2022 років. Дитяче населення є рушієм епідпроцесу: частка захворілих дітей у популяції становить 23,3%, частка дорослих — 5,4%.

- На відміну від попереднього сезону, коли серед циркулюючих вірусів домінував SARS-CoV-2, тепер серед позитивних зразків від пацієнтів із ГПЗ та ТГРІ у 49,1% визначаються віруси грипу, у 31,5% — SARS-CoV-2 і в 19,4% — інші віруси респіраторної групи (парагрип, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси).

- З початку сезону зареєстровано 22 летальні випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, на відміну від сезону 2021–2022 років, коли таких випадків не було зареєстровано.

- Показник охоплення вакцинацією проти грипу залишається низьким: від початку епідемічного сезону щеплено 157 665 осіб, зокрема 100 854 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 1,1% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (15 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) у Польщі та Словаччині зареєстровано середню епідемічну активність грипу, в Молдові — фонову, в інших країнах — низьку.

У Словаччині та Румунії зафіксували локальне поширення вірусів грипу, в Молдові — регіональне. Інші країни повідомили про широке розповсюдження вірусів грипу (рис. 1).

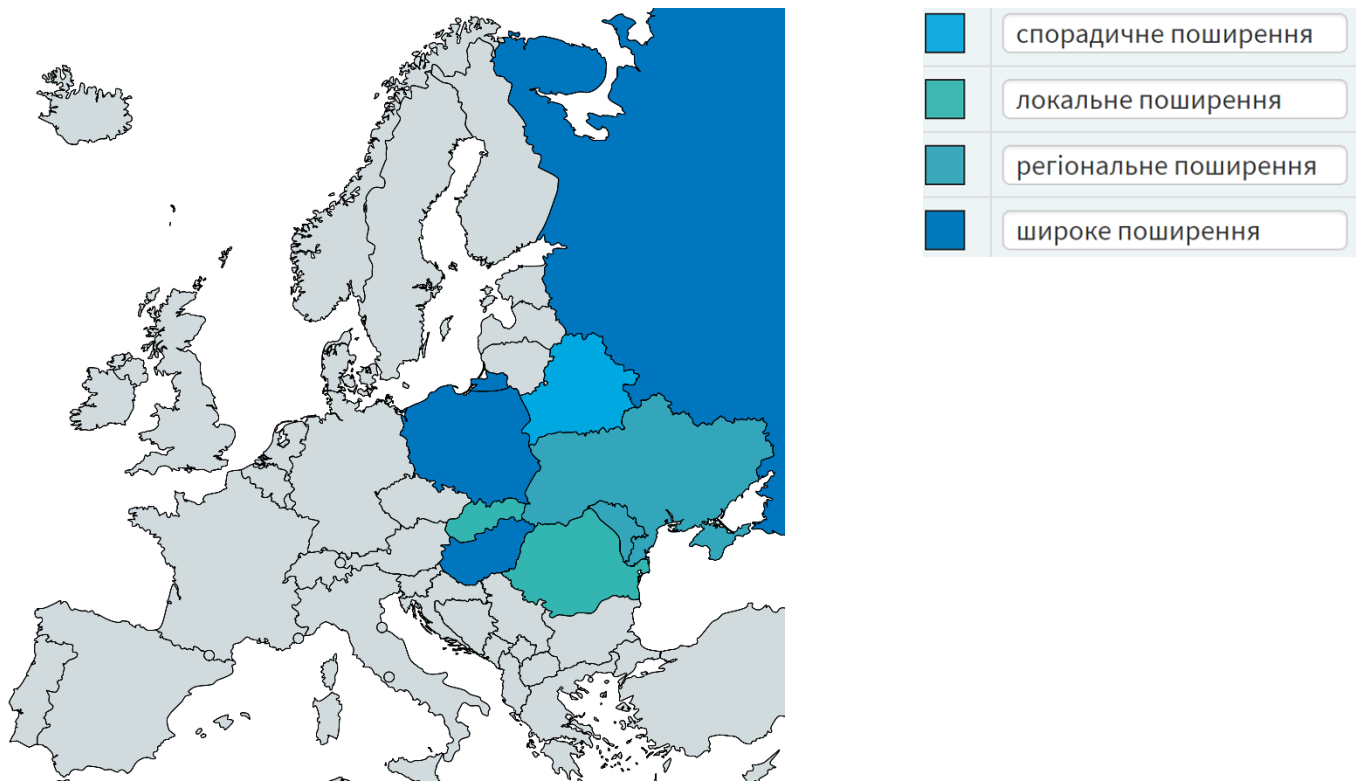

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 15 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 14 тиждень 2023 року з-поміж 24 країн Європи, які взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), у Великій Британії (Шотландія), Нідерландах та Німеччині зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин, що може бути пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 та одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 2). Результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

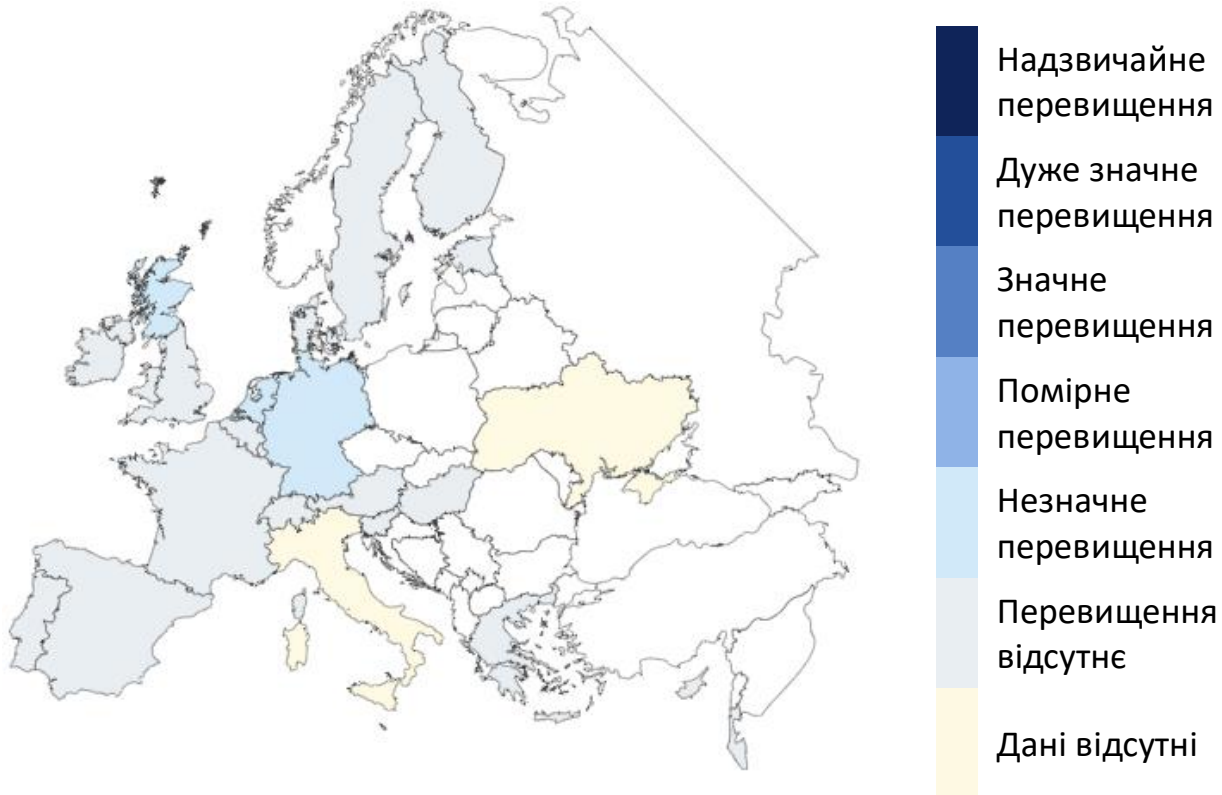

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 14 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 16 тиждень 2023 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 109 172 особи, зокрема 54 435 — діти віком до 17 років. Питома вага дітей серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ становить 49,9%, що порівняно з минулим тижнем більше на 3%. Інтенсивний показник захворюваності² становить 266,3 на 100 000 населення, що на 44,9% менше від епідемічного порога, розрахованого для України, і на 7,7% менше показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

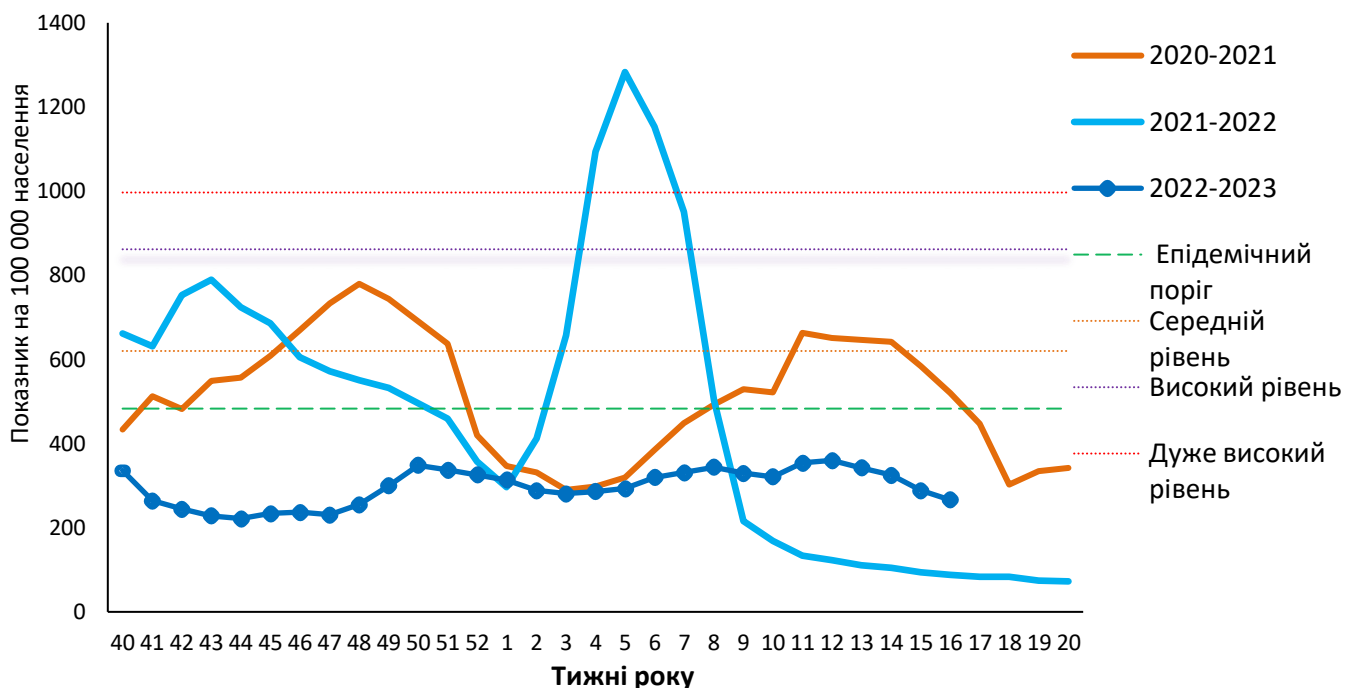

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна, 16 тиждень 2023 року

Епідемічну активність низького рівня зареєстровано лише в Тернопільській області. В інших регіонах України — неепідемічний рівень активності ГРВІ (табл. 1).

Таблиця 1. Епідемічна активність ГРВІ, Україна, 16 тиждень 2023 року

№	Область	Показник епідпорога на рік	Інтенсивний показник за звітний тиждень	Перевищення епідпорога за звітний тиждень, %
1	Україна	483,1	266,3	– 44,9
2	Вінницька	590,5	368,3	– 37,6
3	Волинська	551,1	396,4	– 28,1
4	Дніпропетровська	591,7	258,1	– 56,4
5	Донецька	485,3	30,3	– 93,7
6	Житомирська	576,8	489,6	– 15,1
7	Закарпатська	430,5	320,8	– 25,5
8	Запорізька	591,6	130,9	– 77,9
9	Івано-Франківська	425,8	345,6	– 18,8
10	Київська	858,8	527,6	– 38,6
11	Кіровоградська	478,9	347,5	– 27,4
12	Луганська	628,3	Дані відсутні	Дані відсутні
13	Львівська	434,1	311,9	– 28,1
14	Миколаївська	496,4	189,3	– 61,9
15	Одеська	532,1	288,3	– 45,8
16	Полтавська	521,9	365,4	– 30,0
17	Рівненська	616,3	431,5	– 30,0

18	Сумська	461,1	259,7	- 43,7
19	Тернопільська	302,5	304,0	0,5
20	Харківська	415,1	118,0	- 71,6
21	Херсонська	512,6	47,8	- 90,7
22	Хмельницька	635,7	486,4	- 23,5
23	Черкаська	459,6	388,5	- 15,5
24	Чернівецька	491,7	387,0	- 21,3
25	Чернігівська	569,7	388,1	- 31,9
26	м. Київ	798,2	276,8	- 65,3

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ циркуляцію вірусів грипу зафіксовано в 6 (24%) областях України. Під час дослідження на грип зразків матеріалів від 331 пацієнта визначено віруси грипу в 32 (9,7%) випадках, що на 1,5% менше минулого тижня. Проти минулого тижня зменшилася на 1% частка позитивних знахідок SARS-CoV-2: у зразках матеріалів серед 9 497 осіб, які були обстежені на респіраторні віруси, в 1 123 (11,8%) випадках визначено віруси SARS-CoV-2. Частка позитивних знахідок інших вірусів респіраторної групи (RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси тощо) залишилася на рівні минулого тижня і становить 0,3% від загальної кількості досліджень.

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 108 осіб. Із початку епідемічного сезону проти грипу щеплено 157 665 осіб, зокрема 100 854 — із груп медичного та епідемічного ризику (рис. 4).

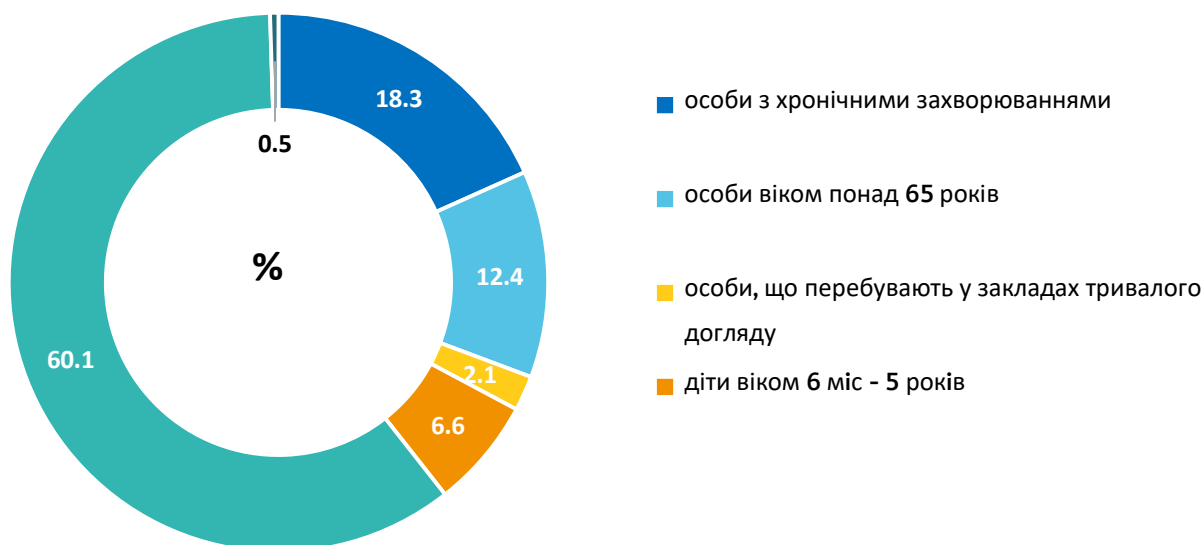

Рис. 4. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 16 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 16 тижня 2023 року зареєстровано 255 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 382,6 на 100 000, що на 14,3% більше, ніж за минулий тиждень. Також збільшилася захворюваність серед дітей віком до 17 років — на 21% порівняно з минулим тижнем — і становить 620,5 на 100 000 населення.

З-поміж 255 пацієнтів із ГПЗ у 70 (27,5%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами якого в 17 (26,5%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2), у роботі залишилися 5 (7,1%) зразків матеріалів.

З початку епідемічного сезону з-поміж 7 572 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 1 882 (24,9%) осіб, отримано позитивні результати у 927 випадках — 49,4% (рис. 5).

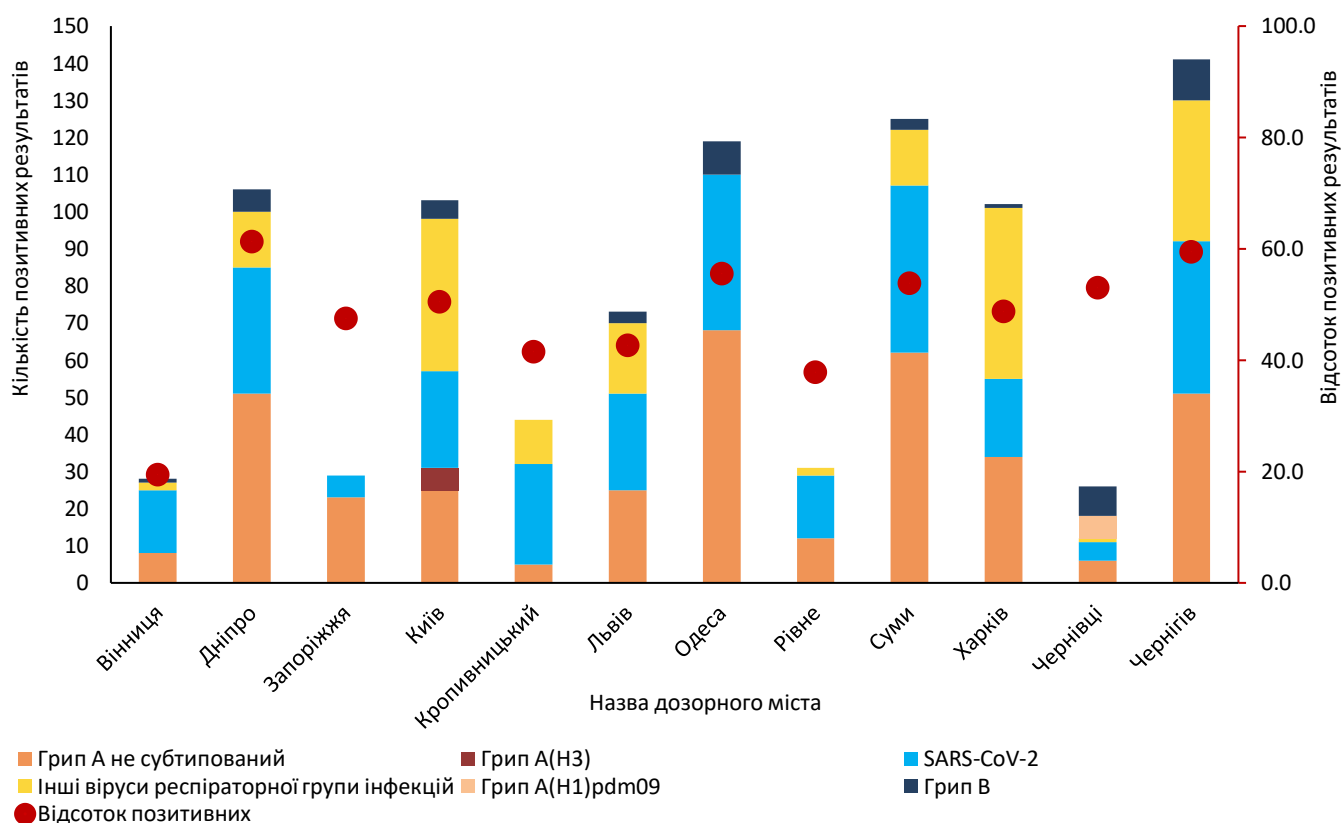

Рис. 5. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 16 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 178 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 63 (35,4%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 4,3%, що на рівні минулого тижня.

З-поміж 178 випадків ТГРІ у 64 (36%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 64 зразків матеріалів у 15 (23,4%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2).

З початку епідемічного сезону з-поміж 6 184 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно обстежено 2 006 (32,4%). Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 981 (48,9%) випадку (рис. 6).

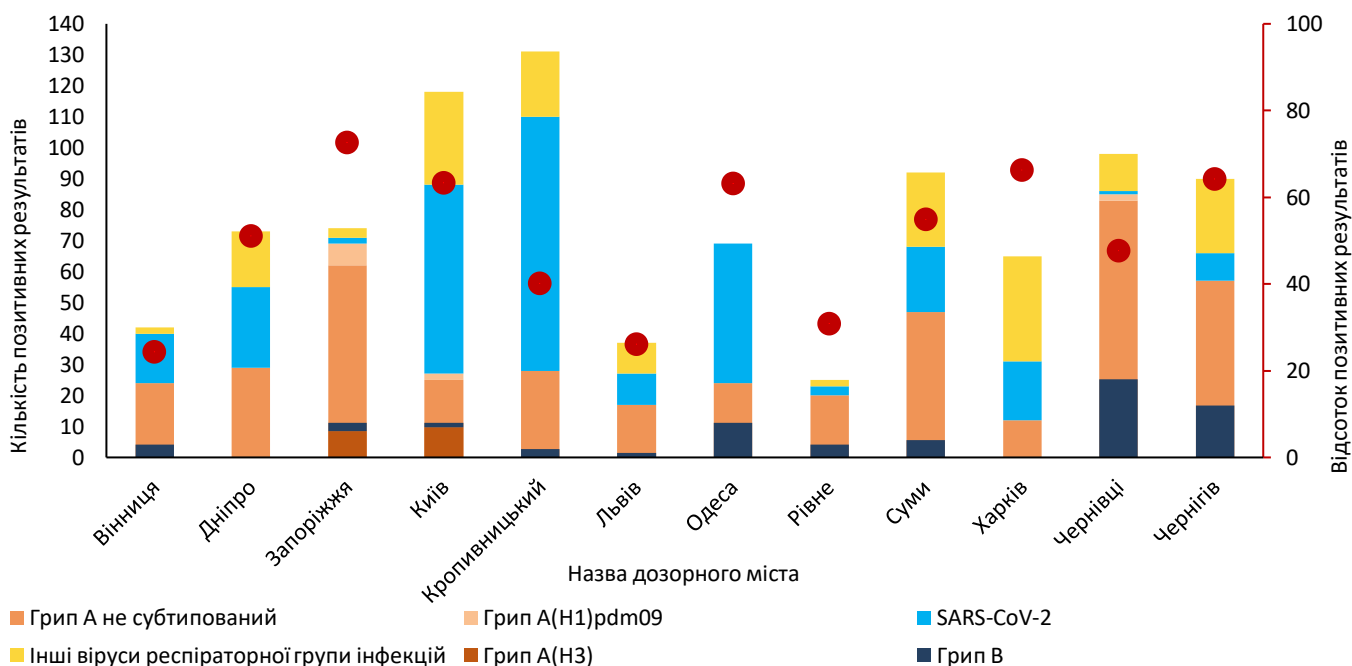

Рис. 6. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 16 тиждень 2023 року

Таблиця 2. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 16 тиждень 2023 року та з початку сезону

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалу	65	64	129	1 877	2 006	3 883
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	17 (26,2)	15 (23,4)	32 (24,8)	927 (49,4)	981 (48,9)	1 908 (49,1)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	4 (23,5)	1 (6,7)	5 (15,6)	429 (46,3)	506 (51,6)	935 (49)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	1 (25)	1 (100)	2 (40)	382 (89)	452 (89,3)	834 (89,2)
А(Н1)pdм09	0	0	0	6	11	17
А(Н3)	0	0	0	6	13	19
А не субтиповані	1	1	2	370	428	798
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	3 (75)	0 (0)	3 (60)	47 (11)	54 (10,7)	101 (10,8)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	13 (76,5)	14 (93,3)	27 (84,4)	498 (53,7)	475 (48,4)	973 (51)
Парагрип	0	0	0	17	9	26
Аденовіруси	1	0	1	6	16	22
RS-віруси	4	3	7	77	97	174
Риновіруси	0	3	3	53	36	89
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	1	0	1	38	22	60
SARS-CoV-2	7	8	15	307	295	602